

KHẢO SÁT HOẠT ĐỘNG XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC TIẾNG ANH THEO HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC GIAO TIẾP CHO HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ Ở MỘT HUYỆN MIỀN NÚI KHU VỰC TÂY BẮC VIỆT NAM

Hoàng Thị Diệu Linh¹⁺,
Nguyễn Hữu Cường²

¹Trường THCS Động Quan, huyện Lục Yên, tỉnh Yên Bái;

²Trường Đại học Văn Lang

+Tác giả liên hệ • Email: hoangdieulinh77@gmail.com

Article history

Received: 07/11/2023

Accepted: 13/12/2023

Published: 20/01/2024

Keywords

Study environment, English for communication, foreign language teaching, general education, mountainous areas

ABSTRACT

In the current era of internationalization and globalization, teaching and using English for communication purposes in Vietnam are of concern to educational managers, teachers, students and the whole society. This study analyzed the current status of activities in building an English teaching environment towards developing communicative competence for students at some lower secondary schools in the Northern mountainous areas. The research used a survey of 85 managers and teachers at six lower secondary schools in a northern mountainous district. The data were collected and analyzed using IBM SPSS statistical analysis tool. The results reveal that in some schools, administrators and teachers are still not really proactive when planning and implementing plans to build an English teaching environment towards developing communication skills. A difficult problem in mountainous education today is the lack of English teachers at the primary and secondary levels, lack of facilities and teaching aids, overloaded subject programs and lack of support policies. The article concludes that English teaching and learning at the surveyed schools is still in theory-heavy lessons, lacking in application, and has not really developed students' key competencies in the current English teaching and learning process.

1. Mở đầu

Việc dạy học và sử dụng ngoại ngữ nói chung và tiếng Anh nói riêng theo mục đích giao tiếp trong bối cảnh giáo dục ở Việt Nam hiện nay đang được các nhà quản lý giáo dục, GV, HS và toàn xã hội quan tâm. Môi trường dạy học giao tiếp tạo điều kiện cho người học rèn luyện các kỹ năng thực hành ngôn ngữ, áp dụng kiến thức đã học vào giải quyết các vấn đề trong thực tiễn cuộc sống và tạo cho người học sự tự tin, năng động, hứng thú trong việc học và sử dụng tiếng Anh. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân tác động, chất lượng giảng dạy tiếng Anh chưa đạt hiệu quả như mong muốn. HS sau nhiều năm học tiếng Anh ở trường trung học (thậm chí cả ở bậc đại học) vẫn không có khả năng giao tiếp tốt bằng tiếng Anh. Thực tế hiện nay dạy và học tiếng Anh ở Việt Nam vẫn bị ảnh hưởng nhiều bởi các kì thi, từ kì thi tuyển sinh, thi giữa kì, cuối kì, thi tốt nghiệp, các kì thi đa số tập trung vào kỹ năng viết và ngữ pháp; số đông người học chưa tìm thấy động cơ và chiến lược học tập phù hợp, môi trường sử dụng tiếng Anh hạn chế, chưa dễ tiếp cận và nhiều HS vẫn chưa thể giao tiếp bằng tiếng Anh (Phan Minh Tiến & Trần Thị Thanh Thảo, 2019; Bình Minh, 2023).

Nghiên cứu này phân tích và đánh giá các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp (NLGT) cho HS tại các trường THCS ở một huyện miền núi khu vực Tây Bắc của Việt Nam nhằm trả lời câu hỏi “Các trường THCS ở khu vực miền núi phía Bắc xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT cho HS như thế nào?”.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Tổng quan nghiên cứu

2.1.1. Môi trường dạy học tiếng Anh

Đề trao đổi về môi trường dạy học tiếng Anh thì trước hết cần thống nhất khái niệm “môi trường dạy học”. Trong Nghị định quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường của Chính phủ (2017) đã định nghĩa “môi trường dạy học” là “tất cả các điều kiện về vật chất và tinh thần có ảnh hưởng đến hoạt động giáo dục, học tập, rèn luyện và phát triển của người học” (tr 1). Khi chuyển sang dạy học theo định

hướng phát triển năng lực HS, môi trường dạy học cần có những thay đổi và yêu cầu nhất định để tạo môi trường tốt nhất cho HS phát triển năng lực (Trần Thị Ngọc Hiếu, 2021).

“Môi trường dạy học tiếng Anh” được hiểu là môi trường dạy học mà GV và HS cùng sử dụng ngôn ngữ tiếng Anh để tham gia các hoạt động học tập được tổ chức trong lớp học, phòng học bộ môn và các hoạt động ngoài giờ lên lớp, trải nghiệm thực tế, các hoạt động được tổ chức theo phạm vi cấp trường, liên trường (Nguyễn Mai Khanh, 2019).

Các hoạt động dạy học tiếng Anh đều bảo đảm không những tăng cường năng lực tiếng Anh cho GV và HS mà còn giúp mở rộng vốn hiểu biết về văn hóa, hình thành năng lực tự học, tự nghiên cứu, trải nghiệm, kỹ năng làm việc nhóm, quản lý thời gian, giải quyết vấn đề, đồng thời rèn luyện cho HS sự tự tin, năng động, hợp tác.

2.1.2. Xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đã nêu rõ đường hướng chủ đạo trong môn học tiếng Anh nhấn mạnh vào việc hình thành và phát triển NLGT ở bốn kỹ năng: nghe, nói, đọc, viết (Bộ GD-ĐT, 2018).

Xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT là hoạt động cần huy động sự chung tay góp sức của đội ngũ GV tiếng Anh ở các nhà trường, sự ủng hộ của hội đồng sư phạm nhà trường, HS, cha mẹ HS, sự quan tâm chỉ đạo trực tiếp từ các nhà quản lý giáo dục, nhằm đề xuất các biện pháp phù hợp để nâng cao chất lượng dạy học tiếng Anh, khả năng sử dụng tiếng Anh làm công cụ giao tiếp xã hội cho đội ngũ CBQL, GV và HS, tạo bầu không khí giao tiếp, tự duy bằng tiếng Anh, tạo cảm xúc mong muốn được học tập và tầm nhìn rõ ràng cho HS trong thời đại công nghệ số (Bộ GD-ĐT, 2019; Đề án Ngoại ngữ Quốc gia, 2023). Xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT cần chú trọng việc thực hành ngôn ngữ, học tập thông qua trải nghiệm sáng tạo, các hoạt động dự án, ngoại khóa, hướng HS đến khát vọng chinh phục kho tàng kiến thức của nhân loại.

2.1.3. Xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh tại các trường trung học cơ sở theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

Việc xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT trong các nhà trường THCS sẽ tạo môi trường chủ động cho cả GV và HS phát triển tư duy, khả năng giao tiếp bằng tiếng Anh, hướng HS tạo lập phong cách học, chiến lược học, hình thành thái độ tích cực xây dựng cộng đồng học và sử dụng tiếng Anh trong môi trường hợp tác (Bộ GD-ĐT, 2019). Xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT trong các nhà trường THCS là tiền đề trong việc nâng cao chất lượng dạy và học tiếng Anh, mang lại nhiều trải nghiệm tích cực đối với hoạt động giảng dạy và học tập của GV và HS ở cấp học (Đề án Ngoại ngữ Quốc gia, 2023). Khi dạy và học trong một môi trường thực hành tiếng Anh tốt sẽ giúp cho cả GV và HS tự tin hơn trong giao tiếp, năng động và sáng tạo hơn, có tâm lý hào hứng để học tập.

2.2. Phương pháp khảo sát

Nghiên cứu này sử dụng phương pháp khảo sát thông qua bảng hỏi để điều tra thực trạng các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh tại các trường THCS theo hướng phát triển NLGT. Địa bàn nghiên cứu là một huyện miền núi thuộc khu vực phía Tây Bắc Bộ. Trong năm học 2022-2023, cả huyện có 06 trường THCS với 70 lớp, 3000 HS và 124 GV. Đối tượng khảo sát là CBQL (hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, tổ trưởng, tổ phó chuyên môn) và GV.

Công cụ thu thập dữ liệu là bảng khảo sát sử dụng thang đo Likert 5 điểm, với các mức tương ứng 1: Không bao giờ; 2: Hiếm khi; 3: thỉnh thoảng; 4: Thường xuyên; 5: Luôn luôn. Phiếu khảo sát được xây dựng qua tham khảo công trình nghiên cứu của Lương Thị Việt Hà (2014) và Đỗ Thị Thanh Toàn (2019). Phiếu khảo sát sau đó được lấy ý kiến của 02 chuyên gia của Phòng GD-ĐT và khảo sát thử nghiệm với 19 CBQL và GV. Trên cơ sở khảo sát thử và hỏi ý kiến chuyên viên Phòng GD-ĐT, nhóm nghiên cứu tiến hành điều chỉnh các nội dung của bảng hỏi để các câu hỏi có nội dung phù hợp hơn.

Bảng khảo sát hoàn chỉnh được in trên khổ giấy A4 và phát trực tiếp cho người tham gia nghiên cứu. Phương pháp chọn mẫu thuận tiện được nhóm nghiên cứu sử dụng. Tổng cộng có 85 phiếu trả lời hợp lệ đã được thu thập và phân tích với phần mềm Excel và SPSS.

2.3. Kết quả khảo sát

2.3.1. Đánh giá thực trạng về các điều kiện hỗ trợ dạy học theo hướng phát triển năng lực giao tiếp ở các trường trung học cơ sở

Kết quả khảo sát cho thấy ít GV có điều kiện thường xuyên sử dụng các thiết bị hiện đại như phòng học tiếng Anh, máy chiếu đa năng, màn hình hiển thị, tai nghe có micro, bộ học liệu điện tử... trong dạy học tiếng Anh. Thậm chí có đến 11/85 GV (chiếm 12,9%) chưa từng dạy tiếng Anh trong các lớp học của mình với các thiết bị này. Tất cả những người tham gia khảo sát đều luôn luôn (75,3%) hoặc thường xuyên (24,7%) sử dụng máy tính hoặc tivi là công cụ hỗ trợ trong dạy học tiếng Anh. Mạng Internet và wifi cũng được 58/85 GV (chiếm 68,2%) thường xuyên hoặc luôn luôn sử dụng trong việc giảng dạy tiếng Anh cho HS của mình (bảng 1).

Bảng 1. Thực trạng việc sử dụng công cụ hỗ trợ dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT ở trường THCS

Nội dung	Mức độ đánh giá		Không bao giờ		Hiếm khi		Thỉnh thoảng		Thường xuyên		Luôn luôn	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Phòng học tiếng Anh	11	12,9	22	25,9	28	32,9	24	28,2	0	0		
Máy chiếu đa năng	11	12,9	22	25,9	27	31,8	25	29,4	0	0		
Màn hình hiển thị	11	12,9	22	25,9	27	31,8	25	29,4	0	0		
Thiết bị âm thanh đa năng di động	11	12,9	23	27,1	32	37,6	19	22,4	0	0		
Máy vi tính (hoặc tivi)	0	0	0	0	0	0	21	24,7	64	75,3		
Mạng Internet, Wifi	0	0	0	0	27	31,8	25	29,4	33	38,8		
Hệ thống cáp điện và cáp mạng	11	12,9	22	25,9	27	31,8	25	29,4	0	0		
Tai nghe có micro	11	12,9	22	25,9	28	32,9	24	28,2	0	0		
Bộ học liệu điện tử	11	12,9	22	25,9	27	31,8	25	29,4	0	0		

2.3.2. Đánh giá thực trạng về các hình thức được sử dụng trong xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

Kết quả khảo sát về hình thức được các nhà trường sử dụng trong dạy và học tiếng Anh cho thấy, có tới 63,5% các GV áp dụng với mức độ thường xuyên hoặc luôn luôn thông qua các hoạt động lồng ghép trong giờ sinh hoạt dưới cờ đầu tuần. Ngoài ra, hoạt động trải nghiệm là phương pháp rất hữu ích cho HS rèn luyện kỹ năng giao tiếp được các nhà trường hướng ứng tích cực với 35/85 GV (chiếm 41,2%) thường xuyên áp dụng. Tuy nhiên, việc học tập tiếng Anh qua các môn học liên môn hoặc qua sách báo tham khảo có đến 25/85 thầy cô không bao giờ hoặc hiếm khi áp dụng hoặc giới thiệu cho HS. Một điều khá tích cực là các thầy cô đã dùng hình thức dạy học qua mạng Internet (chiếm 32,9% mức độ thường xuyên và 10,6% mức độ luôn luôn). Có 39/85 (chiếm 45,9%) thầy cô trả lời rằng các trường cũng đã chú trọng việc tổ chức các cuộc thi tiếng Anh cho HS hàng năm (bảng 2).

Bảng 2. Thực trạng về các hình thức được các trường THCS sử dụng trong xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho HS theo hướng phát triển NLGT

Nội dung	Mức độ đánh giá		Không bao giờ		Hiếm khi		Thỉnh thoảng		Thường xuyên		Luôn luôn	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Thông qua giờ sinh hoạt dưới cờ	0	0	10	11	21	24,7	34	40	20	23,5		
Qua các buổi ngoại khóa	5	5,9	13	15,3	31	36,5	27	31,8	9	10,6		
Qua hoạt động trải nghiệm	0	0	17	20	24	28,2	35	41,2	9	10,6		
Qua các cuộc thi	2	2,4	19	22,4	25	29,4	30	35,3	9	10,6		
Qua các môn học liên môn	9	10,6	16	18,8	33	38,8	18	21,2	9	10,6		
Qua sách, báo in	9	10,6	16	18,8	31	36,5	20	23,5	9	10,6		
Qua mạng Internet	7	8,2	19	22,4	22	25,9	28	32,9	9	10,6		
Hình thức khác	3	3,5	20	23,5	33	38,8	22	25,9	7	8,2		

2.3.3. Đánh giá thực trạng các phương pháp được sử dụng trong xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho học sinh theo hướng phát triển năng lực giao tiếp

Bảng 3. Thực trạng các phương pháp được các trường THCS sử dụng trong xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho HS theo hướng phát triển NLGT

Nội dung	Mức độ đánh giá		Không bao giờ		Hiếm khi		Thỉnh thoảng		Thường xuyên		Luôn luôn	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Kê chuyện bằng tiếng Anh	0	0	7	8,2	63	74,1	14	16,5	1	1,2		
Thi hùng biện tiếng Anh	0	0	7	8,2	64	75,3	14	16,5	0	0		
Tổ chức các câu lạc bộ nói tiếng Anh	0	0	7	8,2	64	75,3	14	16,5	0	0		
Tổ chức đóng kịch bằng tiếng Anh	1	1,2	10	11,8	60	70,6	14	16,5	0	0		
Thi hát tiếng Anh	0	0	6	7,1	61	71,8	18	21,2	0	0		
Giao lưu tiếng Anh với trường bạn	0	0	7	8,2	64	75,3	14	16,5	0	0		
Lồng tiếng cho phim hoạt hình bằng tiếng Anh	0	0	7	8,2	64	75,3	14	16,5	0	0		
Phương pháp khác	0	0	6	7,1	64	75,3	15	17,6	0	0		

Theo kết quả khảo sát, các trường THCS ở khu vực miền núi thuộc phạm vi nghiên cứu của đề tài không thường xuyên sử dụng các phương pháp phổ biến trong xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh hướng phát triển NLGT. Phương pháp cho HS thi hát tiếng Anh được 18/85 thầy cô (chiếm 21%) sử dụng ở mức thường xuyên. Các phương

pháp khác như thi hùng biện tiếng Anh, câu lạc bộ nói tiếng Anh, hay lồng tiếng cho phim hoạt hình bằng tiếng Anh thì hầu hết thầy cô (chiếm 71% - 75%) chỉ thỉnh thoảng mới áp dụng. Riêng với phương pháp kể chuyện bằng tiếng Anh thì có 01 GV (1,2%) luôn luôn áp dụng và 7 GV (8,2%) hiếm khi áp dụng (bảng 3).

2.3.4. Đánh giá về sự tham gia của các bên liên quan trong việc xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho học sinh trung học cơ sở theo định hướng phát triển năng lực giao tiếp

Ban Giám hiệu và tổ chức Đoàn - Đội trong nhà trường THCS là lực lượng chủ yếu thường xuyên và luôn luôn tham gia vào các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho HS (chiếm 92,9%). Một điều đáng quan tâm là sự phối hợp giữa nhà trường và phụ huynh HS không được đánh giá tích cực với 3 lựa chọn không bao giờ (3,5%), 10 lựa chọn hiếm khi (11,8%), và 25 lựa chọn thỉnh thoảng (29,4%). Kết quả khảo sát cũng cho thấy sự phối hợp liên trường chiếm tỉ lệ thấp nhất 41,2% mức độ không bao giờ và hiếm khi (bảng 4).

Bảng 4. Đánh giá về sự tham gia của các bên liên quan trong việc xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh cho HS THCS theo định hướng phát triển NLGT

Nội dung	Mức độ đánh giá		Không bao giờ		Hiếm khi		Thỉnh thoảng		Thường xuyên		Luôn luôn	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Ban Giám hiệu nhà trường	0	0	1	1,2	5	5,9	45	52,9	34	40		
Tổ chức Đoàn - Đội trong nhà trường	0	0	1	1,2	5	5,9	39	45,8	40	47,1		
Đội ngũ GV nhà trường	0	0	7	8,2	64	75,3	14	16,5	0	0		
Sự phối hợp nhà trường và phụ huynh HS	3	3,5	10	11,8	25	29,4	37	43,5	10	11,8		
Sự phối hợp liên trường	19	22,4	16	18,8	34	40	10	11,8	6	7		
Phòng GD-ĐT	0	0	20	23,5	39	45,9	14	16,5	12	14,1		

2.4. Bàn luận

Ngày nay, để dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT thì cần các công cụ hỗ trợ như phòng học tiếng Anh, máy chiếu đa năng, các thiết bị nghe, nhìn và kết nối Internet. Kết quả nghiên cứu cho thấy, GV ở các trường THCS ở một huyện miền núi khu vực Tây Bắc đã thường xuyên sử dụng tivi, máy vi tính và kết nối wifi trong các giờ học tiếng Anh của mình. Tuy nhiên, nhiều GV hiếm khi hoặc thậm chí không bao giờ sử dụng một số thiết bị hiện đại như tai nghe có micro, thiết bị âm thanh đa năng di động, máy chiếu đa năng, màn hình hiển thị. Lý do chính cho vấn đề này là việc thiếu trang thiết bị dạy học ở các trường vùng cao. Nhiều trường chưa có phòng luyện âm, trang, thiết bị máy nghe thì hạn chế (Tùng Nguyên, 2022). Thậm chí cả ở bậc đại học, theo kết quả nghiên cứu của Nguyễn Thị Thu Hương và Dương Đức Minh (2020) thì có hơn 30% giảng viên dạy tiếng Anh ở một trường đại học khu vực miền núi phía Bắc chưa từng tiếp xúc hay giảng dạy trong phòng thực hành tiếng.

Mặc dù thiếu thốn công cụ hỗ trợ dạy học tiếng Anh, nhưng các GV trong nghiên cứu này đã chủ động sử dụng nhiều hình thức khác nhau để xây dựng môi trường học tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực. Các hoạt động dạy học tiếng Anh thông qua giờ sinh hoạt dưới cờ, qua hoạt động trải nghiệm và qua các cuộc thi thường xuyên được sử dụng. Những GV này đã biết tận dụng những điểm thuận lợi của môi trường học tập vùng cao với không gian rộng mở và không khí trong lành để tạo dựng những tình huống học tập tiếng Anh khác nhau (Vi, 2019). Tuy nhiên, hình thức dạy học qua các môn học liên môn và qua sách, báo in chỉ thỉnh thoảng hoặc hiếm khi, thậm chí chưa bao giờ được sử dụng. Đây là một thực tế trong dạy học tiếng Anh ở các trường khu vực miền núi vì tài liệu duy nhất mà GV và HS có thể tiếp cận là sách giáo khoa (Do et al., 2022).

Kết quả nghiên cứu cũng cho thấy các phương pháp dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển năng lực như thi hùng biện tiếng Anh, tổ chức các câu lạc bộ nói tiếng Anh, tổ chức đóng kịch bằng tiếng Anh, và lồng tiếng cho phim hoạt hình bằng tiếng Anh đã không thường xuyên được các GV sử dụng. Điều này cũng hoàn toàn dễ hiểu bởi nhiều lớp học tiếng Anh vùng cao thì phương pháp chủ yếu vẫn là dạy “chay” tiếng Anh theo sách giáo khoa, tức là thầy đọc trò nghe là chủ yếu (Huế Thu, 2023). Nhiều GV tiếng Anh vẫn quen dùng tiếng Việt trong giờ dạy. Ngoài ra, do chỉ trú trọng đến học và thi nên cách dạy và học của GV và HS chủ yếu theo hướng thi trắc nghiệm.

Việc dạy học tiếng Anh ở các trường khu vực miền núi có gặp nhiều khó khăn. Tuy nhiên, các bên liên quan như Ban Giám hiệu, Tổ chức Đoàn - Đội và phụ huynh HS đã tham gia tích cực trong việc xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo định hướng phát triển NLGT. Mặc dù vậy, đội ngũ GV nhà trường và sự phối hợp liên trường không được đánh giá cao. Nguyên nhân chính dẫn tới điều này là tình trạng thiếu GV tiếng Anh ở các trường tiểu học và THCS vùng cao. GV phải dạy nhiều lớp, nhiều tiết nên mất nhiều thời gian cho soạn giáo án và chấm bài (Minh Phong, 2023). Điều này đã tạo ra những cản trở không nhỏ cho cả GV và HS trong khi thực hiện dạy-học tiếng Anh theo định hướng phát triển NLGT.

3. Kết luận

Trong kỉ nguyên toàn cầu hóa và Giáo dục 4.0 ngày nay việc giao tiếp tốt bằng tiếng Anh đóng một vai trò rất quan trọng. Điều này đòi hỏi các cơ sở giáo dục ở mọi cấp học cần trang bị kĩ năng phát triển NLGT cho cả người dạy và người học. Kết quả từ nghiên cứu đánh giá các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT cho HS tại các trường THCS ở một huyện miền núi khu vực Tây Bắc cho thấy nhiều vấn đề đáng quan tâm, đó là: *Thứ nhất*, các trường THCS đã có nhiều nỗ lực để tổ chức các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT cho HS nhằm cải tiến phương pháp và hình thức dạy học để nâng cao chất lượng giáo dục; *Thứ hai*, môi trường cảnh quan, phòng học bộ môn và trang thiết bị được nhiều trường đầu tư để hỗ trợ hoạt động dạy học tiếng Anh; *Thứ ba*, các hoạt động trải nghiệm sáng tạo, hoạt động ngoại khóa được nhiều trường chú trọng; *Thứ tư*, nhiều trường đã thực hiện tốt sự phối hợp với các bên liên quan để hỗ trợ và từng bước cải thiện chất lượng giáo dục chung.

Tuy nhiên, một số trường THCS vẫn chưa thực sự chủ động đầu tư trang thiết bị hiện đại, thậm trí có trường hệ thống Wifi, Internet chập chờn, chưa có phòng học bộ môn ngoại ngữ riêng, GV chưa tích cực đầu tư thời gian, công sức vào nghiên cứu các phương pháp và hình thức dạy học phù hợp để phát huy NLGT cho HS. Hơn thế nữa sự chủ động hợp tác với các bên liên quan chưa được các nhà trường THCS phát huy. Do đó, nghiên cứu đề xuất để tổ chức tốt các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh theo hướng phát triển NLGT cho HS, các trường THCS cần chú trọng xác định việc đầu tư cơ sở vật chất, chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động xây dựng môi trường dạy học tiếng Anh, đảm bảo sự phối hợp, đảm bảo hiệu quả và phù hợp với đặc thù của nhà trường và của địa phương.

Tài liệu tham khảo

- Bình Minh (2023). *Những lí do khiến học sinh không nói được tiếng Anh*. Báo điện tử VnExpress. <https://vnexpress.net/nhung-ly-do-khien-hoc-sinh-khong-noi-duoc-tieng-anh-4670726.html>
- Bộ GD-ĐT (2018). *Chương trình giáo dục phổ thông - Chương trình tổng thể* (ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT).
- Bộ GD-ĐT (2019). *Sổ tay hướng dẫn xây dựng, phát triển môi trường học và sử dụng ngoại ngữ trong các trường trung học cơ sở*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- Chính phủ (2017). *Nghị định số 80/2017/NĐ-CP ngày 17/7/2017 quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng, chống bạo lực học đường*.
- Đề án Ngoại ngữ Quốc gia (2023). *Tạo môi trường dạy và học tiếng Anh hiệu quả*. <https://ngoanguocgia.moet.gov.vn/tao-moi-truong-day-va-hoc-tieng-anh-hieu-qua-4163605.html>
- Đỗ Thị Thanh Toàn (2019). *Quản lí đào tạo ngành công nghệ kĩ thuật ở các trường đại học địa phương theo tiếp cận năng lực*. Luận án tiến sĩ Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.
- Do, T. T. T., Sellars, M., & Le, T. T. (2022). Primary English language education policy in Vietnam's disadvantaged areas: Implementation barriers. *Educational Sciences*, 12, 445. <https://doi.org/10.3390/educsci12070445>
- Huế Thu (2023). *Tiếng Anh cho học sinh vùng cao, vừa dạy vừa gỡ khó*. Báo Thừa Thiên Huế. <https://baothuathienhue.vn/giao-duc/tin-tuc-giao-duc/tieng-anh-cho-hoc-sinh-vung-cao-vua-day-vua-go-kho-123457.html>
- Lương Thị Việt Hà (2014). *Quản lí hoạt động tham gia xã hội hóa giáo dục của trường trung học phổ thông đồng bằng sông Hồng*. Luận án tiến sĩ Khoa học giáo dục, Viện Khoa học giáo dục Việt Nam.
- Minh Phong (2023). *Giáo viên tiếng Anh vất vả 'chạy số'*. Báo Giáo dục và Thời đại. <https://giaoducthoidai.vn/giao-vien-tieng-anh-vat-va-chay-so-post655991.html>
- Nguyễn Mai Khanh (2019). Quản lí hoạt động dạy học môn Tiếng Anh theo tiếp cận phát triển năng lực học sinh trung học cơ sở. *Tạp chí Giáo dục*, số đặc biệt kì 3 tháng 5, 68-72; 99.
- Nguyễn Thị Thu Hương, Dương Đức Minh (2020). Các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng học tiếng Anh nhìn từ góc độ giảng viên. *Tạp chí Khoa học và Công nghệ, Đại học Thái Nguyên*, 225(4), 21-26.
- Phan Minh Tiến, Trần Thị Thanh Thảo (2019). Thực trạng dạy học môn Tiếng Anh ở các trường trung học cơ sở huyện Vĩnh Cửu, tỉnh Đồng Nai. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Huế*, 4(52A), 214-221.
- Trần Thị Ngọc Hiếu (2021). Xây dựng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh tiểu học. *Tạp chí Khoa học Quản lí Giáo dục*, 1(29), 62-67.
- Tùng Nguyên (2022). *Xây dựng cơ chế, chính sách đưa ngoại ngữ đến vùng khó*. Báo Dân tộc và Phát triển. <https://baodantoc.vn/xay-dung-co-che-chinh-sach-dua-ngoai-ngu-den-vung-kho-1669694006948.htm>
- Vi, H. V. (2019). How to motivate ethnic minority students in secondary and high schools in disadvantaged Northwest area of Vietnam to learn English effectively. *Vietnam Journal of Education*, 3(2), 35-39.